

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że M. W. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia

22 października 2014 roku z tytułu zatrudnienia u płatnika składek G. U. (...) Lamówki w R.. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w związku z roszczeniem M. W. o wypłatę zasiłku chorobowego przy krótkotrwałym okresie zatrudnienia, Zakład Ubezpieczeń Społecznych powziął wątpliwość, co do faktycznego świadczenia pracy przez ubezpieczoną i przeprowadził w dniach 25-26 lutego 2015 roku kontrolę w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego płatnika składek (...) LAMÓWKI G. U.. Zdaniem organu rentowego wyniki przeprowadzonej kontroli dowodzą, iż ubezpieczona nie podjęła pracy, a zgłoszenie jej do ubezpieczeń w krótkim okresie przed wystąpieniem z roszczeniem o wypłatę zasiłku chorobowego miało na celu jedynie zgłoszenie się do ubezpieczeń społecznych i skorzystanie z zasiłku macierzyńskiego od bardzo wysokiej podstawy.

/decyzja – k. 1-7 akt ZUS/

W dniu 25 maja 2015 roku ubezpieczona M. W. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika złożyła odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że jako pracownik u płatnika składek G. U. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) Lamówki G. U. z siedzibą w R., podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 22 października 2014 roku oraz wniosła o zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołująca podniosła, iż na potwierdzenie faktu jej zatrudnienia pracodawca przedstawił nie tylko umowę o pracę, lecz także podpisane przez ubezpieczoną listy obecności, listy płac, zaświadczenie o zdolności do pracy, a także sporządzone przez nią w toku zatrudnienia faktury VAT. Podniosła także, że wszystkie z tych dokumentów, potwierdzone zostały dodatkowo wyjaśnieniami pracodawcy, z których wynika, że faktycznie przystąpiła ona do wykonywania obowiązków pracowniczych. W tej sytuacji zdaniem skarżącej nie sposób się zgodzić z twierdzeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, iż dokumentacja przedstawiona podczas postępowania wyjaśniającego i kontrolnego wskazuje jedynie na zamiar uprawdopodobnienia wykonywania umowy o pracę, a sama umowa o pracę miała mieć zaś charakter pozorny. Zdaniem odwołującej złożona w toku postępowania dokumentacja potwierdza, iż przystąpiła ona do wykonywania swoich obowiązków pracowniczych, albowiem stawiała się w pracy, zajmowała się sprzedażą produktów oraz

w miarę potrzeby utrzymaniem porządku i czystości w zakładzie pracodawcy, a za wykonaną pracę otrzymała wynagrodzenie. Przyczyny kwestionowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych tych okoliczności są zdaniem odwołującej całkowicie niezrozumiałe. Odnosząc się do zarzutu braku potrzeby zatrudnienia ubezpieczonej przez pracodawcę - G. U., wskazano, że było ono konieczne celem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz, że w trakcie nieobecności spowodowanej chorobą skarżącej, pracodawca zatrudnił pracownika na zastępstwo od dnia 2 marca 2015 roku. Odwołująca wskazała, że nie borykała się z poważnymi problemami zdrowotnymi i liczyła na możliwość powrotu do pracy, dlatego też zatrudnienie pracownika, któremu powierzono jej obowiązki nastąpiło z opóźnieniem. M. W. wskazała, iż pod koniec stycznia 2015 roku zdiagnozowano wadę serca płodu, co sprawiło, iż dalsze świadczenie przez nią pracy, aż do porodu stało się niemożliwe. W związku z powyższym podniosła, że zarzut rzekomego utworzenia miejsca pracy specjalnie dla niej jest całkowicie bezpodstawny. Odnosząc się do pozostałych zarzutów skarżąca wskazała, że fakt, iż zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy zostało wydane z datą 29 października 2014 roku nie przekreśla tego, że mogła ona fizycznie przystąpić do wykonywania obowiązków pracowniczych już od dnia 22 października 2014 roku. Podniosła, że to w gestii pracodawcy pozostawało dopilnowanie załatwienia wszystkich formalności związanych z jej zatrudnieniem i nie może ona ponosić konsekwencji tego, że jej pracodawca jednemu z tych obowiązków uchybił. Odwołująca

argumentowała, że faktycznego wykonywania przez nią obowiązków pracowniczych nie podważa również forma przedstawionych w toku postępowania kontrolnego faktur VAT. Wskazała, że z racji krótkiego okresu zatrudnienia przygotowywała ona faktury VAT, lecz to G. U. sprawdzał je i podpisywał, co uzasadnia istnienie dwóch podpisów na przedmiotowych fakturach. Odnosząc się natomiast do zarzutu organu rentowego, że miała ona stosować już uprzednio praktykę korzystania w sposób ciągły ze zwolnień lekarskich będąc zgłoszoną do ubezpieczeń społecznych u innych płatników, wskazała, iż przeczy temu wystawione przez Powiatowy Urząd Pracy zestawienie okresów jej zatrudnienia. Co prawda była ona zatrudniona u dwóch różnych pracodawców, lecz przez cały czas świadczyła pracę na rzecz (...) -LOGISTYKA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, albowiem wskazana w zestawieniu (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest agencją pracy czasowej i pośredniczyła wyłącznie w jej zatrudnianiu. W ocenie skarżącej podniesiony zatem przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zarzut uznać więc należy za chybiony.

/odwołanie - k. 2-7/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 1 czerwca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, przytaczając tożsamą argumentację, jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 44-45/

Na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2016 roku pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie oraz wniósł o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, zainteresowany przyłączył się do stanowiska odwołującej. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowisko pełnomocnika wnioskodawczynie: 00:15:43, stanowisko pełnomocnika ZUS; 00:17:24, stanowisko zainteresowanego: 00:19:03. – płyta CD k. 97/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie M. W. legitymuje się wykształceniem średnim, z zawodu jest technikiem ekonomistą. W okresach od dnia 1 czerwca 2009 roku do dnia 30 sierpnia 2009 roku oraz od dnia 1 grudnia 2011 roku do dnia 31 marca 2012 roku była zatrudniona przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (Agencję Pracy (...)) na stanowisku młodszego operatora produkcji oraz kontrolera dostaw. W okresach od dnia 7 września 2009 roku do dnia 30 listopada 2012 roku oraz od dnia 15 lipca 2012 roku do dnia 6 maja 2013 roku była zatrudniona przez (...) - Logistyka Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością na stanowiskach magazyniera i kontrolera. Ponadto wnioskodawczynie posiada prawo jazdy kat. B, a także umiejętność obsługi komputera i urządzeń biurowych.

/okoliczność bezsporna, nadto kwestionariusz osobowy dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie, świadectwo ukończenia technikum, świadectwo pracy z dn. 10.05.2013 r. – część A akt osobowych w kopercie k. 87, świadectwo pracy z dn. 31.08.2009 r. – k. 53, świadectwo pracy z dn. 30.11.2011 r. – k. 54, świadectwo pracy z dn. 4.04.2012 r. – k. 55/

Wnioskodawczynie w dniu (...) urodziła córkę N..

/bezsporne, a nadto kwestionariusz osobowy – część A akt osobowych w kopercie k. 87/

W okresie od dnia 6 maja 2013 roku do dnia 4 maja 2014 roku wnioskodawczynie pobierała zasiłek macierzyński.

/bezsporne, a nadto decyzja – k. 1-7 akt ZUS/

Zainteresowany G. U. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą od dnia 1 maja 2014 roku pod firmą Hurtownia (...) Lamówki - G. U. z siedzibą w R.. Przeważającym przedmiotem działalności gospodarczej płatnika składek jest sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych.

/okoliczność bezsporna, nadto wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – k. 80/

W okresie od dnia 2 lipca 2014 roku do dnia 21 października 2014 roku wnioskodawczyni była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł. jako osoba bezrobotna.

/bezsporne, a nadto decyzja – k. 1-7 akt ZUS/

Wnioskodawczyni poszukiwała pracy, gdyż jej mama przeszła na emeryturę i mogła zająć się jej córką N..

/zeznania wnioskodawczyni: 00:02:51 – płyta CD k.77 w zw. z 00:04:13 – płyta CD k.97/

G. U. powiadomił znajomych, że poszukuje pracownika na pomocnicze stanowisko do obsługi klientów, gdyż brakowało mu czasu na wykonywanie wszystkich obowiązków związanych z prowadzeniem hurtowni.

/zeznania zainteresowanego: 00:18:37– płyta CD k.77 w zw. z 00:10:18 – płyta CD k.97/

W dniu 25 września 2014 roku u wnioskodawczyni potwierdzono 6 tydzień ciąży. Termin planowanego porodu został określony na dzień 28 maja 2015 roku.

/kopia karty ciąży – k. 59-60, dokumentacja medyczna – koperta k. 66, dokumentacja medyczna – koperta k. 70/

Kuzyn M. W., który zajmuje się produkcją odzieży i dokonywał zakupów w hurtowni prowadzonej przez zainteresowanego, poinformował ją, że G. U. poszukuje pracownika na stanowisku sprzedawcy. Wnioskodawczyni udała się do siedziby płatnika składek, gdzie odbyła z nim rozmowę. Uzyskała informację, że miałaby sprzedawać gotowe wyroby i szukać nowych odbiorców. Płatnik składek zaproponował wnioskodawczyni zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem minimalnym, na co ona wyraziła zgodę. M. W. nie poinformowała pracodawcy, że spodziewa się dziecka.

/zeznania wnioskodawczyni: 00:02:51 – płyta CD k. 77 w zw. z 00:04:13 – płyta CD k. 97, zeznania zainteresowanego: 00:18:37– płyta CD k.77 w zw. z 00:10:18 – płyta CD k. 97/

W dniu 22 października 2014 roku G. U. zawarł z M. W. umowę o pracę na czas określony od dnia 22 października 2014 roku do dnia 30 kwietnia 2015 roku na stanowisku sprzedawcy, w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem 1.680,00 zł brutto miesięcznie. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano R., ul. (...).

/umowa o pracę z dn. 22.10.2014 r. - część B akt osobowych w kopercie k. 87/

Płatnik składek w dniu 28 października 2015 roku dokonał zgłoszenia M. W. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych od dnia 22 października 2014 roku.

/bezsporne, a nadto (...) część C akt osobowych w kopercie k. 87/

Zainteresowany w formie pisemnego zakresu obowiązków pracownika powierzył wnioskodawczyni następujące obowiązki: sprzedaż wyrobów wcześniej przygotowanych, przyjmowanie i wydawanie zamówień, wystawianie faktur, obsługę klienta, utrzymanie stanowiska pracy w czystości.

/zakres obowiązków z dn. 22.10.2014 r. - część B akt osobowych w kopercie k. 87/

W dniach 22-23 października 2014 roku M. W. odbyła szkolenie wstępne w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Instruktaż ogólny przeprowadził w dniu 22 października 2014 roku specjalista bezpieczeństwa oraz higieny pracy i przeciw- pożarowy, instruktaż stanowiskowy na stanowisku pracy sprzedawcy przeprowadził w dniach 22-23 października 2014 roku zainteresowany.

/karta szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy – część B akt osobowych w kopercie k. 87/

Wnioskodawczyni została w dniu 29 października 2014 roku uznana za zdolną do pracy na stanowisku sprzedawcy wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych.

/zaświadczenie lekarskie z dn. 29.10.2014 r. - część B akt osobowych w kopercie k. 87/

Wnioskodawczyni świadczyła pracę codziennie od poniedziałku do piątki, czynności wykonywała w siedzibie płatnika składek tj. w R. ul. (...), w godzinach od 8:00 do 16:00. Wnioskodawczyni pracowała w pomieszczeniu, w którym stało biurko oraz komputer i regały z lamówkami. Do dyspozycji miała wzorniki, które przedstawiała klientom. W pomieszczeniu, w tych samych godzinach pracował również zainteresowany.

/zeznania wnioskodawczyni: 00:02:51 – płyta CD k. 77 w zw. z 00:04:13 – płyta CD k.97, zeznania zainteresowanego: 00:18:37– płyta CD k.77 w zw. z 00:10:18 – płyta CD k. 97/

W ramach zatrudnienia u płatnika składek wnioskodawczyni zajmowała się bezpośrednią obsługą klientów hurtowni, prezentowała im asortyment, odbierała telefony. Ponadto wyszukiwała za pomocą Internetu przedsiębiorców zajmujących się szwalnictwem i przesyłała im ulotki drogą elektroniczną, a także przekazywała kontakt do danego przedsiębiorcy zainteresowanemu. Wnioskodawczyni wystawiała również faktury, które były sprawdzane przez płatnika składek i przez niego podpisywane.

/faktury VAT – k. 17-38, zeznania wnioskodawczyni: 00:02:51, 00:17:31 – płyta CD k. 77 w zw. z 00:04:13 – płyta CD k.97, zeznania zainteresowanego: 00:18:37, 00:26:26 – płyta CD k.77 w zw. z 00:10:18 – płyta CD k.97/

M. W. podpisywała listę obecności.

/listy obecności – koperta k. 87/

Wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy od dnia 27 listopada 2014 roku, wystawiono wówczas zwolnienie lekarskie do dnia 18 grudnia 2014 roku, a następnie do dnia 15 stycznia 2015 roku oraz do dnia 12 lutego 2015 roku.

/dokumentacja medyczna – koperta k. 66/

M. W. kwitowała odbiór wynagrodzenia własnoręcznym podpisem na listach płac. Płatnik składek w spornym okresie wypłacił jej wynagrodzenie w wysokości (brutto):

w październiku 2014 roku: 541,94 zł; w listopadzie 2014 roku: tytułem wynagrodzenia zasadniczego 1.456,00 zł, tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy 193,29 zł, ogółem 1.649,29 zł; w grudniu 2014 roku: tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy 1.401,35 zł.

/listy płac za okres od października do grudnia 2014 r. – koperta k. 87/

Wnioskodawczyni planowała powrót do pracy, jeżeli pozwali jej na to stan zdrowia.

/zeznania wnioskodawczyni: 00:02:51 – płyta CD k. 77 w zw. z 00:04:13 – płyta CD k. 97, zeznania zainteresowanego: 00:18:37– płyta CD k.77 w zw. z 00:10:18 – płyta CD k. 97/

W związku ze zwiększeniem kwoty najniższego wynagrodzenia z dniem 1 stycznia 2015 roku płatnik składek przyznał M. W. wynagrodzenie w wysokości 1.750,00 zł brutto. Pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian.

/potwierdzenie zmiany uposażenia z dn. 31.12.2014 r. - część B akt osobowych w kopercie k. 87/

G. U. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej

w 2014 roku poniósł stratę w wysokości 17.551,65 zł.

/księga przychodów i rozchodów za 2014 r. - k. 81, księga przychodów i rozchodów za 2014 r. - k. 119 akt ZUS/

W badaniu ultrasonograficznym z dnia 28 stycznia 2015 roku stwierdzono ubytek w przegrodzie przedsionkowo-komorowej płodu i skierowano M. W. na dalsze badania do szpitala. U dziecka wnioskodawczyni stwierdzono wadę serca, wnioskodawczyni do dnia porodu przebywała na zwolnieniu lekarskim. W dniu (...) urodziła córkę M..

/dokumentacja medyczna – koperta k. 66, dokumentacja medyczna z (...) koperta k. 68, dokumentacja medyczna – koperta k. 70, zeznania wnioskodawczyni: 00:02:51 – płyta CD k. 77 w zw. z 00:04:13 – płyta CD k.97, kserokopia odpisu skróconego aktu urodzenia – k.61/

Z dniem 2 marca 2015 roku płatnik składek zatrudnił pracownika K. K. na podstawie umowy o pracę na czas określony od dnia 2 marca 2015 roku do dnia 1 marca 2016 roku na stanowisku pracownika biurowego z wynagrodzeniem w wysokości 1.750,00 zł brutto miesięcznie. Pracownikowi temu powierzył taki sam zakres obowiązków, jaki miała wnioskodawczyni.

/zestawienie ilości osób zatrudnionych w firmie od dn. 1.05.2014 r. do dn. 30.09.2014 r. – k. 83, listy płac za okres od marca do kwietnia 2015 r., karta wynagrodzeń za 2015 r. – koperta k. 87, zeznania zainteresowanego: 00:18:37, 00:25:56 – płyta CD k.77 w zw. z 00:10:18, 00:13:53 – płyta CD k.97/

K. K. również kwituje odbiór wynagrodzenia własnoręcznym podpisem na listach płac oraz podpisuje listę obecności.

/listy płac za okres od marca do kwietnia 2015 r., listy obecności – koperta k. 87/

Z dniem 19 maja 2015 roku doszło do rozwiązania umowy o pracę z dnia 22 października 2014 roku zawartej pomiędzy płatnikiem składek G. U. a ubezpieczoną M. W. – z upływem czasu, na który była zawarta.

/świadcstwo pracy z dn. 31.05.2015 r. - część C akt osobowych w kopercie k. 87/

G. U. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w 2015 roku osiągnął dochód w wysokości 9.996,65 zł.

/księga przychodów i rozchodów za 2015 r. - k. 82/

Zaskarżoną decyzją z dnia 21 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że M. W. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 22 października 2014 roku z tytułu zatrudnienia u płatnika składek G. U. (...) Lamówki w R..

/decyzja - k. 1-7 akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów, w tym przede wszystkim akt osobowych wnioskodawczyni, dokumentacji płacowej ubezpieczonej oraz drugiego pracownika płatnika składek, dokumentacji finansowej płatnika składek, faktur sprzedażowych ze spornego okresu oraz na podstawie zeznań wnioskodawczyni i zainteresowanego.

Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że jest on wystarczający by wyjaśnić sporne okoliczności – a mianowicie, czy zawarta w dniu 22 października 2014 roku przez G. U.

z M. W. umowa o pracę oraz zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych noszą cechy pozorności i czy podpisanie spornej umowy miało jedynie na celu uzyskanie tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia

w związku z niezdolnością do pracy, przypadającą w okresie ciąży i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia w związku z macierzyństwem.

Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawczynie i zainteresowanego, w których wskazali na realność zawartej umowy o pracę oraz faktyczne świadczenie pracy przez M. W. w ramach umowy z dnia 22 października 2014 roku. W ocenie Sądu zeznania wnioskodawczynie i zainteresowanego w niniejszej sprawie są jasne, logiczne i wzajemnie niesprzeczne. Wersję zdarzeń przedstawioną przez skarżącą i zainteresowanego potwierdzają przedłożone dokumenty.

Z zeznań wnioskodawczynie i zainteresowanego wynika, że M. W. w spornym okresie wykonywała obowiązki pracownicze w ramach zatrudnienia na stanowisku sprzedawcy zajmowała się bezpośrednią obsługą klientów hurtowni, prezentowała im asortyment, odbierała telefony. Ponadto wyszukiwała za pomocą Internetu przedsiębiorców zajmujących się szwalnictwem i przysyłała im ulotki drogą elektroniczną, a także przekazywała kontakt do danego przedsiębiorcy zainteresowanemu. Ponadto w toku postępowania płatnik składek przedstawił faktury VAT ze spornego okresu sporządzone i podpisane przez wnioskodawczynię. Treść tych zeznań i dokumentów koresponduje z pisemnym zakresem czynności, jaki sporządzono dla wnioskodawczynie.

W ocenie Sądu strony dostatecznie wyjaśniły motywy zatrudnienia M. W.. Stanowisko, na jakim została zatrudniona wnioskodawczynie, co prawda było stanowiskiem nowoutworzonym. Stwierdzić jednak należy, że zainteresowany prowadził działalność od niedawna tj. od 5 miesięcy, a zatem zrozumiałym jest, że dopiero kształtował strukturę swojej działalności, a więc również tworzył nowe stanowiska pracy. Zainteresowany wyjaśnił, że potrzebował pracownika na pomocnicze stanowisko do obsługi klientów, gdyż brakowało mu czasu na wykonywanie wszystkich obowiązków związanych z prowadzeniem hurtowni, co zdaniem Sądu uzasadniało potrzebę zatrudnienia jednej osoby.

Wnioskodawczynie była natomiast osobą aktywną zawodową, od momentu ukończenia szkoły zdobywała doświadczenie zawodowe, zaś po urodzeniu pierwszego dziecka i zakończeniu urlopu macierzyńskiego, w związku z tym, że jej mama mogła zająć się opieką nad starszym dzieckiem, poszukiwała pracy. Skarżąca była również osobą kompetentną do podjęcia zatrudnienia na stanowisku sprzedawcy, z zawodu jest bowiem technikiem ekonomistą.

Podkreślić w tym miejscu należy, że wnioskodawczynie w momencie podpisywania zakwestionowanej umowy była w ciąży, jednakże był to dopiero trzeci miesiąc ciąży, która dotychczas przebiegała prawidłowo. Ponadto odwołująca legitymowała się zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do pracy na stanowisku sprzedawcy.

Nadto zeznania odwołującej i zainteresowanego świadczą o tym, że pracodawca kierował pracą wnioskodawczynie, w szczególności wskazywał na konkretne bieżące zadania do realizacji, których wykonanie następnie kontrolował, zatwierdzając sporządzone przez nią dokumenty. Pracodawca był obecny w miejscu pracy w godzinach, w których skarżąca wykonywała swoje obowiązki. Jest to istotne, jeżeli uwzględni się, że zatrudnienie pracownicze odwołuje się do staranności, a nie rezultatu. Ponadto z zeznań wyżej wymienionych osób, a także z dokumentacji osobowej wynika, że wnioskodawczynie pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy i w stałych godzinach.

Logicznym było również nie zatrudnienie przez płatnika składek w początkowym okresie pracownika na zastępstwo, po tym jak wnioskodawczynie stała się niezdolna do pracy. Wnioskodawczynie liczyła na to, że stan zdrowia pozwoli jej wrócić do pracy, co okazało się jednak niemożliwe, z uwagi na zdiagnozowanie u jej nienarodzonego dziecka wady serca. Ostatecznie płatnik składek po powzięciu informacji, że M. W. nie wróci do pracy, zdecydował się na zatrudnienie pracownika na zastępstwo, któremu powierzył stanowisko pracownika biurowego, z analogicznym do przyznanego wnioskodawczynie zakresem obowiązków i wynagrodzeniem. Powyższe zdaniem Sądu świadczy o tym, że pracownik był niezbędny z punktu widzenia potrzeb pracodawcy.

W ocenie Sądu analiza zestawienia przychodów i rozchodów uzyskiwanych przez płatnika składek w spornym okresie pozwala na stwierdzenie, że G. U. stać było na zatrudnienie pracownika z uposażeniem miesięcznym równym kwocie obowiązującego wynagrodzenia minimalnego, a wysokość tego wynagrodzenia, odpowiadała wynagrodzeniu

zaoferowanemu pracownikowi zatrudnionemu na zastępstwo. Co prawda w 2014 roku płatnik składek poniósł stratę tytułem prowadzenia działalności, jednakże pod uwagę należy wziąć, że był to pierwszy rok prowadzenia przez niego działalności (od maja 2014 roku), co niewątpliwie wiązało się z koniecznością czynienia inwestycji, nadto w każdym miesiącu odnotowywał jednak przychód, a wysokość ustalonego dla wnioskodawczyni wynagrodzenia nie była wygórowana.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. W. w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zasługuje na uwzględnienie i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 121) pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 159) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

W myśl art. 4 w ust 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy zasiłkowej ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Z kolei zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 pkt 1 analizowanej ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

Natomiast, jak stanowi art. 4 w ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego G. U. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Hurtownia (...) Lamówki - G. U. zawarł z M. W. w dniu 22 października 2014 roku umowę o pracę, która stanowiła podstawę do zastosowania w/w regulacji i przyjęcia, że M. W. podlega ubezpieczeniom. Ważność tej umowy została przez organ rentowy niesłusznie zakwestionowana. Niewątpliwie bowiem sporna umowa o pracę nie została zawarta dla pozorów, jest ważna i nie ma do niej zastosowania przepis art. 83 k.c.

O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Zgodnie z treścią art. 22 § 1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 r. III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracownikemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 r.

o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa. Nie można zatem wiązać zawarcia umowy o pracę, choćby zmierzała wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, z zamiarem obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; zdanie odrębne do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 r. II UK 278/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 116). Cel w postaci objęcia ubezpieczeniem społecznym i uzyskania z niego świadczeń nie jest bowiem sprzeczny z ustawą ani nie zmierza do jej obejścia, a przeciwnie - co zostało już wcześniej podniesione - jest konsekwencją uzyskania statusu pracownika.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów.

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi

a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających

z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego,

chorobowego, i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane, jako obejście prawa.

W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2008 r., sygn. akt II UK 334/07, opubl. L.).

Sąd Okręgowy podziela również pogląd Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym to Sąd Najwyższy stwierdza, że stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Nadto nadmienić należy, że w niniejszej sprawie to na organie rentowym spoczywał ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli, a więc, że nie miały zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych, gdyż pracownik nie podjął wykonywania pracy, a pracodawca świadczenia tego nie przyjmował. Z tych bowiem faktów

organ rentowy wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r., I UK 269/2006, LEX nr 328015).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (Lex nr 590241), że o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) wskazano, że umowa o pracę jest zawarta dla pozoru, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 ze zm.) wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W świetle poczynionych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych nie można mówić o pozorności oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę. Postępowanie dowodowe wykazało bowiem, że M. W. pracę podjęła i ją świadczyła, a pracodawca – świadczenie to przyjmował, płacąc umówione wynagrodzenie. M. W. wykonywała w spornym okresie pracę u płatnika składek. Zajmowała się bezpośrednią obsługą klientów hurtowni, prezentowała im asortyment, odbierała telefony. Ponadto wyszukiwała za pomocą Internetu przedsiębiorców zajmujących się szwalnictwem i przysyłała im ulotki drogą elektroniczną, a także przekazywała kontakt do danego przedsiębiorcy zainteresowanemu. Ponadto wystawiała faktury VAT na sprzedawane artykuły. W okresie przebywania przez skarżącą na zwolnieniu lekarskim, a następnie urlopie macierzyńskim jej obowiązki przejął pracownik, któremu płatnik składek przyznał wynagrodzenie analogiczne do otrzymywanego w spornym okresie przez skarżącą.

W ocenie Sądu należycie zostały wyjaśnione i uprawdopodobnione motywy związane z zatrudnieniem wnioskodawczyni. Nieuzasadniony jest zatem zarzut organu rentowego, że płatnik składek nie miał potrzeby gospodarczej zatrudnienia pracownika na stanowisku, jakie powierzono ubezpieczonej. G. U. zatrudnił wnioskodawczynię, gdyż potrzebował osoby, która zajmie się obsługą klientów, czego sam nie mógł wykonywać, z uwagi na ograniczenia czasowe spowodowane prowadzeniem hurtowni.

M. W. była zaś zainteresowana podjęciem zatrudnienia, gdyż po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego od kilku miesięcy poszukiwała pracy. Zdaniem Sądu ubezpieczona miała potrzebne kwalifikacje do obsługi klientów i wystawiania faktur.

Jednocześnie ustalone okoliczności faktyczne sprawy uprawniają Sąd do oceny wynagrodzenia określonego w zawartej umowie o pracę. Zgodnie z art. 78 k.p. wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Otrzymywana przez skarżącą kwota wynagrodzenia 1.680,00 zł brutto, biorąc pod uwagę zakres wykonywanych czynności, a także posiadane przez nią doświadczenie, nie może być uznana za wygórowaną. Sytuacja finansowa płatnika składek była trudna, wykazywał on bowiem straty z tytułu prowadzenia działalności, jednakże należy mieć

na uwadze, że był to początkowy okres jej prowadzenia. Powszechnie wiadomym jest natomiast, że nowe inwestycje wymagają czasu, aby przyciągnąć klientów i zacząć przynosić dochody.

Ostatecznie podkreślić trzeba, że w momencie zatrudnienia, wnioskodawczyni była dopiero w początkowym okresie ciąży i przebiegała ona prawidłowo, a zatem nie było przeciwwskazań, aby podjęła pracę, na niewymagającym pracy fizycznej stanowisku sprzedawcy. Pracodawca nie miał natomiast wiedzy, co do faktu, że M. W. spodziewa się dziecka, gdyż nie został o tym poinformowany, do czego ubezpieczona miała prawo.

Zasadniczą jednak kwestią dla oceny realności umowy o pracę pomiędzy odwołującą a płatnikiem składek, jest to, że M. W. faktycznie świadczyła pracę na rzecz Hurtownia (...) Lamówki - G. U..

Na mocy art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i przebiegu ubezpieczeń, a zatem ma prawo do kwestionowania podstaw ubezpieczenia w tym umów o pracę, jako że rodzą one skutki w dziedzinie ubezpieczeń społecznych.

Jednak w takiej sytuacji to na organie rentowym spoczywa obowiązek udowodnienia pozorności umowy lub jej sprzeczności z zasadami współzycia społecznego, w myśl art. 6 k.c. Stanowisko takie zajął także Sąd Najwyższy np. w wyroku z dnia 15 lutego 2007 r., I UK 269/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 78, w którym stwierdził, iż na organie rentowym, który przyjął zgłoszenie do ubezpieczenia pracowniczego i nie kwestionował tytułu tego zgłoszenia oraz przyjmował składki, spoczywa ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli.

Zdaniem Sądu Okręgowego, organ rentowy w żaden sposób nie udowodnił, iż zakwestionowana przez niego umowa o pracę miała charakter pozorny, czy była sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Pełnomocnik reprezentujący Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zgłosił, w toku procesu wniosków dowodowych pozwalających na podzielenie czynionych przez niego zarzutów. Sąd ocenił zatem zasadność decyzji w oparciu o materiał dowodowy przedstawiony przez wnioskodawczynię i zainteresowanego, który nie tylko potwierdził fakt wykonywania pracy na rzecz płatnika, ale wykluczył pozorny charakter zatrudnienia. Jednym z koniecznych elementów uznania umowy za pozorną jest bowiem porozumienie stron w tym zakresie – wiedza o jej fikcyjnym charakterze. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazuje natomiast, iż pracodawca nie wiedział o ciąży skarżącej

w chwili zawarcia umowy, chciał ją zatrudnić, jako sprzedawcę i miał ku temu faktyczne powody. Skarżąca zaś świadczyła pracę i otrzymywała stosowne wynagrodzenie. A zatem niewątpliwie brak było po obydwu stronach zgody na zatrudnienie pozorne.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że M. W. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 22 października 2014 roku jako pracownik u płatnika składek G. U..

Natomiast na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 11 ust. 2 (w brzmieniu obowiązującym do spraw wszczętych do dnia 31 lipca 2015 roku), w związku z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 490), mając na uwadze, że zgodnie z § 21 obowiązującego od dnia 1 stycznia 2016 roku rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804) - do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego, wypożyczając akta rentowe.

30.05.2016r.